

Сборник съдебна практика

Дело C-390/15

Производство, образувано по искане на Rzecznik Praw Obywatelskich (RPO)

(Преюдициално запитване, отправено от Trybunał Konstytucyjny)

„Преюдициално запитване — Данъчни въпроси — Данък върху добавената стойност (ДДС) — Директива 2006/112/ЕО — Точка 6 от приложение III — Валидност — Производство — Изменение на предложение за директива на Съвета, след като Парламентът вече е дал становище — Непровеждане на нова консултация с Парламента — Член 98, параграф 2 — Валидност — Изключване на прилагането на намалена ставка на ДДС по отношение на доставката на електронни книги по електронен път — Принцип на равно третиране — Сходство между две положения — Доставка на електронни книги по електронен път и на всички видове физически носители“

Резюме — Решение на Съда (голям състав) от 7 март 2017 г.

1. *Актове на институциите — Процедура по изготвяне — Надлежно консултиране с Парламента — Задължение за ново консултиране при съществено изменение на първоначалното предложение — Обхват на задължението*

(член 113 ДФЕС; точка 6 от приложение III към Директива 2006/112 на Съвета, изменена с Директива 2009/47)

2. *Хармонизация на данъчните законодателства — Обща система на данъка върху добавената стойност — Възможност държавите членки да прилагат намалена ставка за някои доставки на стоки и услуги — Прилагане на намалена ставка по отношение на доставката на цифрови или електронни книги — Изключване на прилагането на намалена ставка по отношение на доставката на електронни книги по електронен път — Допустимост*

(член 20 от Хартата на основните права на Европейския съюз; член 98, параграф 2 от Директива 2006/112 на Съвета, изменена с Директива 2009/47, и точка 6 от приложение III към Директива 2006/112 на Съвета, изменена с Директива 2009/47)

1. Задължението за консултиране с Парламента в хода на законодателната процедура в предвидените в Договора случаи предполага той да бъде консултиран отново, когато окончателно приетият текст като цяло се различава по самата си същност от този, по който вече е извършена консултация с Парламента, освен ако измененията по същество съответстват на желание, изразено от самия Парламент (вж. в този смисъл решение от 5 октомври 1994 г., Германия/Съвет, C-280/93, EU:C:1994:367, т. 38 и цитираната съдебна практика).

Така при съпоставяне на съответните текстове на предложението за директива и на точка 6 от приложение III към изменената Директива 2006/112 се установява, че тази точка се различава от посоченото предложение по това, че не споменава като видове физически носители, при

които може да се приложи намалена ставка на ДДС, изброените в посоченото предложение „аудио книги, дискове от тип CD [и] дискове от тип CD-ROM“ и по това, че за разлика от посоченото предложение не посочва изрично книгите, „ко[и]то възпроизвежда[т] предимно същото информационно съдържание като печатните книги“, а посочва доставката на книги „на всички видове физически носители“.

Въпреки това от тези разлики не може да се заключи, че точка 6 от приложение III към изменената Директива 2006/112 се различава по самата си същност от текста в предложението за директива.

Всъщност, като се има предвид, че в предложението е посочено, че то се отнася и до книгите, доставяни на „друг материален носител“, подобен на аудио книгите, дисковете от тип CD и дисковете от тип CD-ROM, изброяването в предложението трябва да се счита не за ограничително, а за направено с цел да се покаже, че се имат предвид всички възможни физически носители, в какъвто смисъл е в крайна сметка разрешението, възприето от Съвета в точка 6 от приложение III към изменената Директива 2006/112.

Ето защо следва да се констатира, както Съдът в точка 53 от решение от 5 март 2015 г., Комисия/Люксембург (C-502/13, EU:C:2015:143), че текстът на точка 6 от приложение III към Директива 2006/112 е просто редакционно опростяване на текста от предложението за директива, чиято същност е запазена изцяло.

От изложеното по-горе следва, че точка 6 от приложение III към изменената Директива 2006/112 не е невалидна поради допуснато в хода на законодателната процедура по приемането ѝ съществено процедурно нарушение.

(вж. т. 26, 30—32, 34 и 36)

2. При разглеждането на преюдициалните въпроси не се установяват никакви обстоятелства, които да засягат валидността на точка 6 от приложение III към Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 година относно общата система на данъка върху добавената стойност, изменена с Директива 2009/47/ЕО на Съвета от 5 май 2009 г., или на член 98, параграф 2 от тази директива във връзка с точка 6 от приложение III към нея.

Още в началото следва да се припомни, че според постоянната практика на Съда принципът на равно третиране изисква да не се третират по различен начин сходни положения и да не се третират еднакво различни положения, освен ако такова третиране не е обективно обосновано (решения от 12 ноември 2014 г., Guardian Industries и Guardian Europe/Комисия, C-580/12 P, EU:C:2014:2363, т. 51 и от 4 май 2016 г., Pillbox 38, C-477/14, EU:C:2016:324, т. 35).

Според постоянната практика на Съда аспектите, по които се различават отделните положения, както и евентуалното сходство между тях трябва да се определят и преценяват в светлината на предмета и целта на разглежданите разпоредби, като, разбира се, при това трябва да се вземат предвид принципите и целите в съответната област (вж. в този смисъл решение от 16 декември 2008 г., Arcelor Atlantique et Lorraine и др., C-127/07, EU:C:2008:728, т. 26 и цитираната съдебна практика).

Ето защо следва да се констатира, че с оглед на целта, преследвана с член 98, параграф 2 от изменената Директива 2006/112 във връзка с точка 6 от приложение III към тази директива, доставката на електронни книги на всички видове физически носители, от една страна, и доставката на електронни книги по електронен път, от друга страна, представляват сходни положения.

Следователно, доколкото член 98, параграф 2 от изменената Директива 2006/112 във връзка с точка 6 от приложение III към тази директива изключва прилагането на намалена ставка на ДДС по отношение на доставката на електронни книги по електронен път, въпреки че прилагането на такава ставка е разрешено за доставката на електронни книги на всички видове физически носители, следва да се приеме, че тези разпоредби установяват различно третиране по отношение на две положения, които са сходни от гледна точка на целта, преследвана от законодателя на Съюза.

Принципът на равно третиране не е нарушен, ако при констатирана разлика в третирането на сходни положения тази разлика е надлежно обоснована (вж. в този смисъл решение от 16 декември 2008 г., *Arcelor Atlantique et Lorraine* и др., C-127/07, EU:C:2008:728, т. 46).

Според постоянната съдебна практика разликата в третирането е надлежно обоснована, когато има отношение към законно допустима цел, преследвана с мярката, от която произтича разликата в третирането, и е пропорционална на тази цел (вж. в този смисъл решения от 17 октомври 2013 г., *Schaible*, C-101/12, EU:C:2013:661, т. 77 и от 22 май 2014 г., *Glatzel*, C-356/12, EU:C:2014:350, т. 43).

Разбира се, в този контекст при приемането на данъчна мярка законодателят на Съюза трябва да направи политически, икономически и социален избор и да степенува противоречиви интереси или да извърши сложни преценки. Ето защо във връзка с това следва да му се признае широко право на преценка, така че съдебният контрол за спазването на условията, посочени в предходната точка от настоящото решение, трябва да се свежда до проверка за наличие на явна грешка (вж. в този смисъл решения от 10 декември 2002 г., *British American Tobacco (Investments)* и *Imperial Tobacco*, C-491/01, EU:C:2002:741, т. 123 и от 17 октомври 2013 г., *Billerud Karlsborg* и *Billerud Skärblacka*, C-203/12, EU:C:2013:664, т. 35).

Както обясняват Съветът и Комисията в отговорите си на поставен от Съда писмен въпрос и в съдебното заседание, изключването с член 98, параграф 2 от изменената Директива 2006/112 на възможността за прилагане на намалена ставка на ДДС по отношение на доставката на електронни книги по електронен път е част от особен режим на ДДС за електронната търговия. Всъщност от обясненията на тези институции следва, че е счетено за необходимо за тези услуги да бъдат предвидени ясни, прости и еднообразни правила, така че ставката на ДДС, приложима към услугите, предоставяни по електронен път, да може да бъде определена със сигурност и така да се улесни плащането на този данък от данъчнозадължените лица и събирането му от националните данъчни администрации.

Всъщност принципът на правна сигурност, който е в основата на посочената цел, изисква правната уредба да позволява на заинтересованите лица да се запознаят по недвусмислен начин с обхвата на своите права и задължения, за да са в състояние да действат при пълното им познаване (вж. в този смисъл решение от 15 юли 2010 г., *Комисия/Обединено кралство*, C-582/08, EU:C:2010:429, т. 49 и цитираната съдебна практика).

Освен това Съдът вече е признал за законна целта на законодателя да установи общи правила, които могат лесно да се прилагат от стопанските субекти и лесно да се контролират от компетентните национални органи (вж. в този смисъл решение от 24 февруари 2015 г., *Soroga*, C-512/13, EU:C:2015:108, т. 33).

В това отношение да се приеме, че държавите членки имат възможност да прилагат намалена ставка на ДДС по отношение на доставката на електронни книги по електронен път, както това е позволено за доставката на такива книги на всички други физически носители, би засегнало цялостната съгласуваност на мярката, която законодателят на Съюза е пожелал да въведе и която се състои в изключване на възможността за прилагане на намалена ставка на ДДС по отношение на всички електронни услуги.

При тези обстоятелства различното третиране на доставката на електронни книги по електронен път и на доставката на книги на всички други физически носители, произтичащо от член 98, параграф 2 от изменената Директива 2006/112 във връзка с точка 6 от приложение III към тази директива, трябва да се счита за надлежно обосновано.

(вж. т. 41, 42, 49, 51—54, 57, 59, 60, 66, 70 и 72 и диспозитива)